

J. V. Veski nim Maarja-Magdaleena Põhikool

J. V. Veski mälestusele pühendatud õpilaste
omaloominguvõistlus 2024

"Veski"

Jutud

4.-6. klass

4.-6. klassi jutud

-APRILL-

Rumal veski

Elas kord üks nii rumal veski, kes oli üksik. Ta oli üksik, sest ta oli väga rumal, kes siis ei teadnud isegi seda, kes on Anne Veski.

Kõik teadsid kui rumal veski ta oli. Ta oli nii rumal, et ütles kõigile, et ta oskab tuult teha. Kõik naersid tema üle.

Kaks aastat mõtles veski, kuidas ta saaks tuult teha. Lõpuks mõtles ta selle välja.

„Jee jee! Nüüd ma tean!“

Veski kargas ja hüples. Keegi ei teadnud, mis tal lahti on. Keegi ei uskunud, et veski saab tuult tegema panna.

Veski ostis poest banaani, kaevas maa sisse augu, pistis banaani sisse. Kõik naersid, et kas banaan paneb veski tuult tegema. Nad ütlesid, et banaan ei saa veskit tuult tegema panna., seda ehitakse.

Kaks aastat hiljem oli veski kasvatanud endale banaanipuu lehed ja nendega sai küll tuult teha. Nüüd ei naernud keegi enam rumala veski üle. Kõik käisid suvel end selle all jahutamata ja banaane söömas.

-JUTUPAUNIK-

Tulnukad ja pipraveski

Pipraveski seisab laual. Kõik inimesed söövad, pipraveskit kasutatakse mitu korda õhtu jooksul. Kui söömine lõpeb, viiakse kõik asjad ja pipraveski kööki, kus pipraveski unne suigub. Seda, mis temaga edasi hakkab juhtuma, poleks ta osanud uneski ette näha.

Tulnukas Number Üks vaatas oma arvuti ekraani ja ütles Tulnukas Number Kahele, et nad lähenevad planeedile Maa. Viimane lausus, et näeb maja. „Valmistume võtma sihtmärki.“ Samal ajal ärkas pipraveski üles, kuna kuulis midagi kummalist. Tal ei olnud aega isegi reageerida, kuna juba läks laserikiir läbi köögiakna ja võttis pipraveski oma kosmoselaeva kaasa.

Pipraveski nägi äkitselt enda ees kahte tulnukat ja küsis nende käest: „Kes te olete?“ Tulnukas Number Üks vastas, et ta tahab teada, kes maalased on.

Pipraveski vastas: „Me ei ole mingid maalased, vaid inimesed.“ Tulnukas Number Üks mainis: „Huvitav“, mispeale Tulnukas Number Kaks kirjutas midagi oma arvutisse.

Pipraveski jätkas: „Kuigi me oleme planeedilt Maa, kutsume me seda ala siin Eesti riigiks.“ Ta küsis tulnukatelt, mis nende nimed on, kuid vastus oli nii arusaamatu, ja pipraveski tegi ettepaneku, et ta kutsub neid Martiniks ja Johaniks. Viimased olid sellega nõus.

Pipraveski vaatas kosmoselaevas imestunult ringi. Seal oli palju arvuteid. Ta nägi ilusat vaadet Maale. Ta uuris ka tulnukaid - need olid väga pikad, inimestest kõhnemad, aga sõbralikud.

Järsku tabas pipraveskit suur koduigatsus. Ta polnud ju oma köögist või söögitoast kaugemale reisinud. Nüüd sõnas ka Martin, et neil on aeg Maalt lahkuda.

Sekund hiljem olid nad kosmoses. Nüüd küsis Pipraveski: „Kes te sellised olete?“ Tulnukad vastasid, et tegelikult polegi nad inimestest erinevad. „Me elame planeedil, mis sarnaneb teie omaga. Küll aga on seal teised taimed, loomad ja ökosüsteem.“ Pipraveski mõtles endamisi, et oleks huvitav seda kõike näha ja tahaks sinna külla minna.

Martin teatas siis, et on aeg pipraveski koju viia, ühe sekundiga olidki nad maja ees. Pipraveski tänas neid kõige eest ja teleporteerus tagasi maja kööki.

Ilmselt ei unusta ta kunagi seda ööd. Kuigi see oli olnud pikk nautis ta seda. Selgus, et keegi polnud tema kadumist märganud peale kassi, kes silmitses teda pärani silmadega.

-VESTJA-

Vana veski saladus

Päike säras kõrgel taevas. Kogu lumi oli peaaegu ära sulanud. Linnulaulu oli juba palju rohkem kuulda. Selle ilusa, lausa nauditava hetke katkestas Triinu ema. „Triin!“ hüüdis ta valjult trepi peal seistes, endal kaks suurt kasti käes. „Kas sa tuled juba?!“

Triin ja ta ema olid just uude kohta kolinud. „Miks me siia üldse kolima pidime?“ küsis Triin auto juurde tagasi sammudes. „Ma juba ütlesin, ma leidsin endale parema töökoha,“ vastas ema. „Aga mis minust saab? Mul ei ole siin sõpru,“ muretses Triin ikka. „Küll sa saad hakkama,“ lohutas ema.

Järgmisel päeval läks Triin küla vahele kõndima ja ringi vaatama. Seal ikka mõni maja oli, kuid ta ei leidnud midagi huvitavat ega põnevat. Majadest eemal konutas aga üks suur vana veski. See asetses põllu ääres. Triinule sellised vanad kohad meeldisid ja ta tahtis lähemalt uurida. Ta jõudis iidse veski puidust ukseni ja lükkas selle ettevaatlikult lahti. Kõlas vali kriuksatus.

Tüdruku silme ees avanes vaatepilt, mida poleks keegi sellisest kohast oodanud. See oli nagu unenägu, nagu paradüüs. Soe päike paistis kõrgete palmipuude kohal. Vesi sillerdas tiigiveel. Kiviseintele olid maalitud lopsakaid lilli ja värvikirevaid linde. Veski sisemus erines välismaailmast ja see oli lihtsalt hämmastav. Alguses ta kartis lähemalt vaatama minna, kuid mõne aja pärast sõandas ta ringi vaadata.

Kui kool algas, leidis Triin endale tasapisi sõpru, kuid enda ja vana veski saladusest ei rääkinud ta kellelegi. Isegi mitte emale. Võib-olla teeb ta seda tulevikus.

-JUULI-

Lendav veski

Oli kord veski. Täitsa tavaline veski. See veski oli nii tavaline, et keegi ei tahtnud seda enam kasutada.

Päevad läksid ning siis tuli Anne Veski. "See veski on vana, tuleks uuendada," mõtles Anne Veski. Siis hakkaski ta laulu ümisedes veskit parandama. Läks mitu kuud kuni ta veski uuendamisega lõpuks valmis sai. Veski nägi väga äge välja.

Nüüd tahtis Anne proovida, kas see veski ikka töötab. Ta pani veskil mootori käima. See pöörles liiga kiiresti. Nii kiiresti, et tõusis lendu. Anne Veski püüdis veskit püüda, aga ei saanud kätte.

Lõpuks tõusis veski õhku pilvede kohale. Tekkis tornaado ning tuul kiskus puid ja põõsaid. Nii tugeva tuule tegid veski tiivad. Lendav veski sööstis üles taevasse veel kõrgemale ja kõrgemale ja läinud see oligi.

"Oleks pidanud vist ikka tavalise veski juurde jääma" mõtles Anne Veski ja läks koju.

Veski, mis aga õhus lendas ja keerles oli peatumatu. Kui ta seisma pole jäänud, siis lendab ta siiaamaani ja taevas lendavad linnud peavad ette vaatama, et veski neid ära ei jahvataks.

Soolaveski

Elas kord üks soolaveski. Ta oli ühe soola-armastaja parim veski. See soola-armastaja pani soola igale söögile, isegi pudrule.

Ühel päeval läks veski katki ja soola-armastaja sai väga kurjaks. Ta isegi proovis seda veskit ära parandada. Kahjuks miski ei töötanud. Isegi maailma parim leiutaja ei osanud vaest soola-armastajat aidata. Soola-armastajal ei jäänud midagi üle, kui veski ära visata.

Soola-armastaja pidi uue soolaveski ostma. "See ei ole sama!" ohkas ta ja jäi ta endale kindlaks. Ta ütles: "Kes saab teha täpse koopiat minu vanast soolaveskist, saab ükskõik mida minu põõningult ja lisaks veel viissada eurot."

Inimesi lausa voolas soola-armastaja uksest sisse, aga neid läks sama palju välja, kui tuli. Mitte keegi ei teadnud, kuidas vanast veskist koopiat teha.

Lõpuks tuli üks mees. Ta tegi soolaveskist täpse koopiat, sai raha, põõningult võttis ta kirstu. See oli ime-kirst, mis oli täis täpselt seda, mida soovid. Kui mees selle avas, siis oli see täis selliseid soolaveskeid nagu soola-armastaja oli soovinud.

Lahkudes ta naeris: "Kui järgmine kord veski katki läheb, toon veski koopiat ja võtan raha."

Nii tegi ta umbes kolm korda, kuni soola-armastaja mõistis, mis juhtunud oli. „Sa võtsid selle kirstu ja varastasid selle!" Ta hakkas meest taga ajama. Mees jooksis ja karjus:" Sa ise ütlesid, et ma võin ükskõik mida sealt võtta!"

Mehel hakkas vaesest soola-armastajast kahju ja ta andis soola-armastajale kirstu tagasi. Nüüd oli soola-armastajal nii palju soola-veskeid et kui ta ikka veel surnud ei ole, siis jahvatab, armastab ja sööb ta soola siamaani.

Tuuleveski

Elas kord üks tüdruk, kelle nimi oli Diana. Ta oli 15 aastane tüdruk, kes käis 9. klassis. Tal oli kaks nooremat venda Jason ja James. Nende pere kolis teise kohta Suurbritannias.

Nende uue maja ligidal oli tuuleveski ja selle kohta oli legend, et kes läheb sinna, ei tule tagasi.... Diana ja tema pere ei uskunud seda "legendi" ja arvasid, et see oli väljamõeldud.

Järgmisel hommikul läks Diana isa tööle, tee läks Tuuleveskist mööda. Mitu tundi hiljem, kui Diana isa hakkas koju sõitma, sai tal bensiinipaak tühjaks ja auto jäi seisma. Ta proovis helistada Diana emale, aga signaali polnud. Ta ei teadnud, mida teha ja siis ta pani tähele, et ta oli tuuleveski juures. Ta korraks läks Tuuleveskile ligemale, sest ta ju ei uskunud seda "legendi"...aga siis ta kuulis mingit häält...

Järgmisel päeval oli pere mures, sest isa polnud tagasi koju tulnud. Siis öeldi telekas, et avastati William Vizeri, mis oli nende isa nimi, surnukeha. Ema ja Diana olid šokis ning Jason ja James hakkasid nutma. Nüüd oli paar päeva möödas isa surmast ning Jason ja James polnud väga heas tujus. Ema mõtles, et tema, Jason ja James võiksid minna mänguväljakule. Jason ja James olid nõus ning nad läksid lõunaajal sinna. Ema ei pannud tähele, mis kell oli. Siis oli ammu õhtu ja lõpuks ema märkas, mis kell on. Nad hakkasid kohe koju minema.

Koduteel Jason ja James nägid tuuleveskit. Nad vaatasid teisele poole ja nad ei näinud enam oma ema. Poisid hakkasid paanitsema ja kutsusid teda. Siis "miski" tõmbas James'i pimedusse ja ta karjus. Jason hakkas kartma ja tundis, et "miski" puutus tema õlga...

Järgmisel päeval hakkas Diana muretsema ema, Jason ja James'i pärast. Ta hakkas teilekat vaatama ja seal öeldi, et avastati tema ema Scarlett Absoni ja vendade Jason Vizeri ja James Vizeri surnukehad. Diana hakkas paanitsema ja nutma.

Õhtul läks Diana selle kohutava tuuleveski juurde, sest tal ei olnud enam midagi kaotada. Kui ta seal oli, nägi ta "midagi, mida ei saa kirjeldada. Siiani pole teda leitud.

Veski

Olid kord soolaveski, pipraveski ja kohviveski. Kõik inimesed arvasid, et nad on jälle sellised asjad mis jäävad riiulile või kappi tolmu koguma. Keegi ei tahtnud neid osta poest ning seal läks veskitel isegi koos päris igavaks. Kui ühel päeval tahtis üks naine endale kohvi teha, aga tal polnud jahvatatud kohviube. Salaja pärast kõiki teisi katsetusi kohvi saada läks naine poodi ning ostis kohviveski. See oli naise jaoks üllatavalt hästi mõjunud. Ta ütles seda ka teistele ning nemadki läksid, ostsid ja olid väga üllatunud kohviveski töös. Kui kohviveskid olid poeriiulitelt peaaegu alati ära ostetud läks soolaveskil ja pipraveskil seal üsna igavaks. Nad proovisid hüpata ostlejate ostukorvidesse kuid kui oli inimestel aeg maksta pandi nad alati korvist välja. Ühel õnnelikul päeval õnnestus pipraveskil ühe inimese korvi jääda ja koju minna. Pere proovis seda ja see meeldis neile väga ning ka pipraveskid olid peaaegu alati kadunud. Soolaveski soovis ka kiiresti siit minema saada, sest nüüd tal polnud mitte kedagi kellega koos olla. Temagi proovis inimeste korvi hüpata kuid alati ebaõnnestus. Kui taas ühel tavalisel päeval soolaveski jaoks tuli poodi Anne Veski. Ta läks kohe veskite riiuli juurde ning ostis soolaveski. See veski oli Annele nii väga meeldinud, et ta tegi kõik veskid hästi kuulsaks. Tema oli ju kuulus ja kõik usaldasid teda. Alates sellest päevast meeldisid veskid kõigile väga ning veskite riiul oli alati tühi. Kõik kasutasid neid. Aasta pärast hakkasid inimesed veskeid ehitama suuremaid ja väiksemaid. Neid tehti lihtsamaks. Mitte keegi enam ei kahtlenud neis. Ning nad ei jäänud kappi või riiulile tolmu koguma, neid kasutati iga päev. Kõik olid nüüd rõõmsad.

Vana veski

Inglismaal Londonis elab poiss Joel. Ta on 17aastane koolipoiss. Ta on sale ja blondide juustega väga tark poiss. Joeli suureks unistuseks on saada kuulsaks teadlaseks. Tal on kaks parimat sõpra – Joosep ja Oliver. Esimesel neist on pruunid juuksed, ta on kartmatu ja seiklushimuline. Teine sõber on natuke kohmakas ja sellel on lühikesed tumedad juuksed.

Sõbrad kõnnivad pärast rasket koolipäeva koju. Kõik on nagu tavaliselt, kuniks Joel näeb neist umbes kümne meetri kaugusel väikest punast pallikest. Esialgu ei tee ta sellest väljagi. Nad astuvad edasi, ja pallike veereb nende ette. „See on seesama pall, mida ma märkasin enne seal põõsa juures,“ ütleb Joel. „Mina ka!“ vastab Oliver. „Hästi,“ kostab Joosep, „ma mõtlesin, et ma kujutan asju ette.“ Poisid vaatavad pallikest mõtisklevate nägudega, ragistades pead, kuidas see siia sai. Nad hakkavad juba edasi minema, kui panevad tähele, et pall jälle liigub, ja nad otsustavad sellele järgneda.

Nad sammuvad läbi väikese metsatuka, kuni jõuavad suurele lagendikule, mille keskel on vana tuuleveski. „No kas pole imelik?!“ sõnab Joosep. Pall viib nad täpselt tuuleveski juurde. „Miks see meid siia juhatas?“ küsib Joel. „Ei tea, aga see peab olema millegi märk,“ vastab Joosep. Poisid uurivad nüüd uudishimuga palli, mis on seisma jäänud. Joel võtab palli kätte ja enne kui nad jõuavad sellele korralikult pilgu peale visata, tekib kerakesele kaks väikest jalga kaks musta silma. Kõik on hämmingus äsja nähtust. Olevus hüppab Joeli käte vahelt maha ja siseneb veskisse.

Kui nad on veskisse jõudnud, läheb veski uks ise pauguga kinni. Poisid ehmatavad. „Kes julgeb siia tulla?“ küsib keegi madala häälega. „Mina olen Joel ja need on minu sõbrad Joosep ja Oliver. Meid tõi siia see punane asi.“ Poiste ette ilmutab end valge kummitus. „Mina olen selle veski kummitus,“ sõnab ta. „Tere, Jahuvana,“ ütlevad poisid hirmunult. „See väike siin on Piku, ta on teid välja valinud, just teie saate endale selle suure varanduse, mis siin veskis peitub. „Varanduse? Missuguse varanduse?“ küsib Joosep. „Kirstutäie kulda,“ vastab Jahuvana. „Kuulge, ma olen vanast veskist ja sellest varandusest, mis siin peitub, lugenud,“ ütleb Joel elevusega. „Aga miks ta meid valis?“ küsib Oliver uudishimulikult. „Seda ma ei tea, aga ilmselt nägi Piku teie sõprust ja lahkust,“ vastab Jahuvana. Ta toob kirstu veski keldrist üles ja annab selle poistele. Need teevad kirstu lahti ja sealt vaatab vastu suur hunnik kulda. Nad ei suuda oma silmi uskuda.

Poisid tänavad Pikut ja Jahuvana kõige eest ja pakuvad, et jätavad kirstu veskisse ja tulevad sinna, kui neil seda vaja on.

Vastastikune tänu

Oli kord üks vana ja väsinud veski.

Külalast külla levis uudis, et tee ääres suure tamme ja ümmarguse kivi kõrval on veski, mis jahvatab maailma parimat jahu. Inimesed käisid ja lasid räsitud moega veskil oma kulunud kividega viljast jahu teha. Oleks kellelegi pähe tulnud pakkuda veskile midagi tasuks tema raske töö eest. Veski tänas alati inimesi, kui nad tulid tema juurde ega osanud oodata, et keegi kunagi tänaks teda ilusa peene ja kvaliteetse jahu eest.

Ükskord tuli veskisse vana naine, kes soovis ka oma viljast jahu saada. Memmel oli kaasas ainult üks peotäis vilja – ta oli väga vaene. Veski mõtles algul, et ta ei taha ega viitsigi nii väikese kogusega töötada. Enne kui vanamemm oma vilja kivide vahele pani, puhastas ta hoones põrandad, pühkis lae äärtest ämblikuvõrgud ja alles siis palus ta viisakalt veskit, et see aitaks teda. Tuuleveski polnud harjunud sellega, et keegi tema heaks midagi teeb. Veski jahvataski memmele kõige ilusama, valgema ja peenema jahu.

Lahkudes tänas vana naine veskit selle suure vaeva eest. Viimane mõistis, et ka tänu peaks olema vastastikune.

Maagiline kohviveski

Ükskord ammu-ammu läksid kohvioad Timmu ja Joosep kõndima. Päev oli alanud nende jaoks veel tavaliselt.

Timmu ja Joosep jalutasid, kuni jõudsid lõpuks linna nimega Ubadus. Kui nad märkasid, et sammuvad juba kesklinnas, vaatas Timmu ringi ja pani tähele, et parasjagu on toimumas üks sündmus. Timmu kutsus Joosepi endaga kaasa ja nad nägid, et algamas on kohvitegemise võistlus. Nad vaatasid huviga ja itsitasid endamisi – see oli nende jaoks lõbus. Nad ei teadnud veel, millest kohvi tehakse.

Niipea, kui sooviti võistlusele vabatahtlikke, tõstsid nad mõlemad käe. Neid valitigi välja, kuigi kätt olid tõstnud teisedki. Timmu ja Joosep astusid lavale, kus korraldaja ütles neile, et nad kirjutaksid oma allkirja ühele paberile. Muidugi olid nad sellega nõus. Seejärel toodi välja masin välja – see oli ubade purustamise seade. Timmule ja Joosepile öeldi, et nad sinna sisse roniksid, ja seda nad tegidki. Masinas ringi vaadates nägid nad seal teisigi ube ja needki olid elevel. Nad jutustasid omavahel, kuni masin tööle pandi. Algul ei saanud oad aru, mis toimuma hakkab, aga siis see juhtus: ubadest oli saanud kohv.

Nii oligi sündinud jahvatatud kohv.